

Nefndasvið Alþingis
B.t. umhverfisnefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 5. júní 2009

Efni: Umsögn FÍS um frumvarp til laga um breytingu á lögum um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003, með síðari breytingum.

I. Almennt

Vísað er til erindis háttvirtrar umhverfisnefndar Alþingis dagsett 27. maí 2009 þar sem óskað er umsagnar FÍS um frumvarp til laga um breytingu á lögum um meðhöndlun úrgangs, nr. 55/2003, með síðari breytingum.

II. Ábendingar

Er varðar einstakar greinar frumvarpsins leggur FÍS til nokkrar breytingar og gerir eftirfarandi athugasemdir:

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins

1. gr.

Skilgreining á framleiðanda úrgangs er ófullnægjandi að mati FÍS. Orðalagið „aðili sem veldur því að úrgangur myndast“¹ er of rúmt og skýrir ekki frekar hvaða aðilar eigi að falla þar undir. Það hljóta að þurfa að gilda einhver mörk eða viðmið um það hvenær aðili telst vera framleiðandi úrgangs. Það getur ekki verið ætlunin að allir aðilar, hversu smáir sem þeir séu, eigi að falla undir skilgreininguna og þar með frumvarpið ef það verður að lögum.

3. gr. a. (12. gr.)

Skráning og tilkynningarskylda.

Greinin eins og hún er sett upp er óskýr og tvíræð. Rætt er um framleiðanda úrgangs og aðila sem hefur úrgang í vörslu sinni í 1. mgr. og hvílir skráningarskylda á þeim aðilum. Í 2. mgr. er svo kveðið á um þann aðila sem meðhöndlar úrgang en sá aðili er

¹ Þýðing á „ ‘producer’ is anyone whose activities produce waste (original producer) and/or anyone who carries out preprocessing, mixing or other operations resulting in a change in the nature or composition of this waste (new producer) (as defined in Article 1(1)(b) of Directive 2006/12/EC);“ úr reglugerð nr. 1013/2006/EB.

tilkynningarskyldur. Betur færi að aðgreina þessar skyldur í tvær greinar fremur en eina og útlista þá með ítarlegri hætti hvora skyldu fyrir sig, sérstaklega tilkynningarskylduna.

3. gr. b. (13. gr.)

Takmörkun á flutningi úrgangs.

Í 2. mgr. er kveðið á um að óheimilt sé að þynna eða blanda úrgang við undirbúning flutnings og á meðan á flutningi stendur. Þessi málsgrein samrýmist ekki fyrirsögn greinarinnar en FÍS leggur til að hún verði sett fram sem sérstök grein aðskilin þessari. Sá háttur er í samræmi við reglugerð nr. 1013/2006/EB um flutning úrgangs, sbr. 19. gr. hennar. Fyrirsögn nýrrar greinar gæti þá t.d. verið með eftirfarandi hætti: *Bann við þynningu og blöndun úrgangs eða Óheimilar aðgerðir.*

3. gr. d. (15. gr.)

Eftirlit og sýnataka.

FÍS leggur til að orðinu *um* verði bætt við lokamálslið greinarinnar á eftirfarandi hátt:

Um eftirlit og sýnatöku skal kveða nánar á *um* í reglugerð.

3. gr. e. (16. gr.)

Gjaldtaka.

Mikilvægt er að ákvæði sem heimila gjaldtöku séu skýr. Þegar löggjafinn tekur ákvörðun um að veita stjórnvaldi lagaheimild til töku þjónustugjalda verður á grundvelli sjónarmiða um réttaröryggi borgaranna að gera tilteknar kröfur til skýrleika og framsetningar viðkomandi gjaldtökuheimildar. Það er því lagt er til að lokamálslið greinarinnar verði breytt með eftirfarandi hætti:

Upphæð gjalda *skv. þessari grein* skal *nema* kostnaði við veitta þjónustu og verkefni samkvæmt þessum kafla.

Nýlegir dómar Hæstaréttar í málum nr. 213/2005 og 352/2008 gefa einnig tilefni til að vanda vel til slíkrar gjaldtöku.

3. gr. g. (18. gr.)

Ólöglegur flutningur.

Ekki er skilgreint hvenær flutningur telst ólöglegur og er Umhverfisstofnun falið að meta það í hverju tilviki fyrir sig. Í reglugerð nr. 1013/2006/EB er hins vegar skilgreint með nákvæmum við hvaða aðstæður flutningur telst ólöglegur og væri hægt að hafa sama háttinn á í þessu frumvarpi með því að bæta þeirri skilgreiningu við 3. gr. laganna, þ.e. 1. gr. frumvarpsins. Verður að telja að skilgreining um þetta atriði sé mikilvægt þrátt fyrir að tilvik sem þessi séu ekki algeng þar sem kostnaður af ólöglegum flutningi fellur á ábyrgðaraðila í þeirri röð sem kveðið er á um í greininni. Í þeim tilvikum sem þetta kæmi til er því mikilvægt að heimildin til að leggja kostnað á aðila sé skýr og þá sérstaklega að matið á því hvort um ólöglegan innflutning sé að ræða verði ákvarðað með hlutlægum hætti. Það yrði hægt ef mat Umhverfisstofnunar myndi byggjast á skýrum hlutlægum reglum.

– fyrir íslenska verslun

Kostnaður sem hlýst af ólöglegum flutningi úrgangs skv. 1. mgr. greinarinnar skal greiddur af þeim aðila sem fyrstur kemur til greina í þeirri goggunarröð sem 2. mgr. kveður á um. Þessi skilningur kemur hins vegar ekki fram með skýrum hætti og leggur FÍS til að ákvæðið verði sett fram með neðangreindum hætti en athugasemdir eru í sviga:

Sá kostnaður sem hlýst af ólöglegum flutningi úrgangs skv. 1. mgr. skal greiddur af þeim aðila sem fyrstur kemur til greina í eftirfarandi röð:

- a. raunverulegum tilkynnanda, (vantar stafinn L í orðið *tilkynnanda* á þessum stað í greininni)
- b. tilkynnanda að lögum eða öðrum aðila sem tengist úrganginum, ef engin tilkynning hefur verið lögð fram, (hver getur talist tilkynnandi að lögum)
- c. Umhverfisstofnun (í frumvarpinu eru orðin *lögbært sendingarstjórnvald* notuð en hugtakið er ekki að finna undir skilgreiningum í 3. gr. laganna, sbr. hins vegar skilgreiningu í áður nefndri reglugerð nr. 1013/2006/EB '*competent authority of dispatch*'). Má ætla að bein þýðing henti ekki)

3. gr. h. (19. gr.)

Skylda til að taka úrgang til baka.

Með svipuðum hætti og að ofan vill FÍS gera athugasemdir við framsetningu 3. mgr. greinarinnar og leggur til eftirfarandi breytingar:

Sá kostnaður sem hlýst af móttöku úrgangs skv. 1. mgr. skal greiddur af þeim aðila sem fyrstur kemur til greina í eftirfarandi röð:

- a. tilkynnanda,
- b. öðrum aðila sem tengist úrganginum,
- c. Umhverfisstofnun,
- d. samkvæmt samkomulagi milli hlutaðeigandi lögbærra stjórnvalda.

5. gr.

Við 13. gr. laganna sem verður 20. gr. þeirra bætast sex stafliðir í stað k- og l-liðar. Framsetning þessara sex nýju stafliða er ábótavant hvað varðar skipulag. Uppsetningin er frekar ruglingsleg og óskýr en hún tekur ekki mið af því í hvaða röð reglugerðarheimildirnar sem kveðið er á um í greinum frumvarpsins birtast. Lagt er til að gerðar verði eftirfarandi breytingar:

- k. skráningu og tilkynningarskyldu, sbr. 12. gr., eyðublöð fyrir tilkynningu um flutning úrgangs ásamt sértækum leiðbeiningum og hvaða upplýsingar og skjöl þurfa að fylgja tilkynningunni, (stafliðir um þessi atriði yrðu þó tveir ef

– fyrir íslenska verslun

ákveðið yrði að hafa ákvæði um skráningarskyldu og tilkynningarskyldu aðskilin)

- l. bann eða takmörkun á flutningi úrgangs til og frá tilteknum löndum, annars vegar til förgunar og hins vegar til endurnýtingar, sbr. 13. gr.,
- m. skilyrði fyrir samþykki Umhverfisstofnunar fyrir flutningi úrgangs og hvaða úrgangur er háður slíku samþykki, sbr. 14. gr.,
- n. eftirlit með flutningi úrgangs milli landa og sýnatöku, sbr. 15. gr.,
- o. nánari atriði er varða ólöglegan flutning, sbr. 18. gr., og skyldur aðila til að taka úrgang til baka, sbr. 19. gr.,
- p. önnur atriði sem samræmast iögum þessum.

III. Annað

Að lokum áskilur FÍŚ sér rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri á síðari stigum.

Félagið lýsir sig jafnframt reiðubúið til að funda um efnið sé þess óskað.

Virðingarfyllt

Harpa Samúelsdóttir
Lögfræðingur

– fyrir íslenska verslun